

สรุปสาระสำคัญ

มหกรรมสุขภาพชุมชน 2552

18-20 กุมภาพันธ์ 2552

นพ.สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์

นพ.พงษ์พิสุทธิ จงอุดมสุข

แนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญ

- อุดมการณ์ของการสาธารณสุขมูลฐานคือ “การสร้างความเป็นธรรม” ขึ้นในระบบสุขภาพ โดยมี “ระบบบริการปฐมภูมิ” เป็นกลไกสำคัญ
- คุณค่าของผู้คนในสังคม และการผลักดันการเปลี่ยนแปลงผ่านความสัมพันธ์แนวราบ (การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม)
- บทบาททีมสุขภาพในการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

อาสาสมัครสาธารณสุข

- การคืน อสม. สู่ท้องถิ่น/ชุมชน (อัตลักษณ์ในทศวรรษที่ 4)
เป็นกลไกและพลังของชุมชนแทนที่จะเป็นกลไกของรัฐ
- อสม. ในฐานะกำลังคนด้านสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน
โดยประสานทำงานร่วมกับหน่วยบริการปฐมภูมิ
- การธำรงรักษาคุณค่า “ความเป็นอาสาสมัคร”: ค่าตอบแทน
อสม. vs. เงินสนับสนุนการปฏิบัติงาน
- การส่งเสริมอาสาสมัครสุขภาพในรูปแบบอื่นๆ

ระบบบริการปฐมภูมิ

- บริการปฐมภูมิ: จุดผสมผสานบริการ 4 ด้าน ใน 2 เดือนไข

 - การรักษา + ส่งเสริม + ป้องกันโรค +ฟื้นฟูสภาพ/ ใน สถานพยาบาล + ชุมชน

- แบบแผนการเจ็บป่วย/ปัญหาสุขภาพที่เปลี่ยนไป และ
บทบาท/เครื่องมือในการทำงานใหม่ๆ ของบริการปฐมภูมิ

 - พัฒนาการของเด็ก, ปัญหาจิตเวช, โรคเรื้อรัง, โรคมะเร็ง, ผู้ป่วยระยะสุดท้าย
 - การวิจัย และเครื่องมือวิถีชุมชน: เครื่องมือในการทำงาน
 - การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลสุขภาพ

- ระบบเชื่อมต่อ/ส่งต่อ (referral system) ในเครือข่ายบริการ

ระบบบริการปฐมภูมิ

□ กำลังคน การพัฒนาศักยภาพ ภาวะผู้นำ และแรงจูงใจ

- ทีมสหวิชาชีพ vs. ทีมเอนกประสงค์ (multi-purpose or polyvalent team)
- การจัดกระบวนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง (share and learn)
- สมดุลระหว่างแรงจูงใจที่เป็นเงินและอื่นๆ (financial and non-financial incentives)
- การเสริมสร้างอุดมการณ์ คุณค่า ขวัญกำลังใจของทีมสุขภาพชุมชน

□ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กับบริการปฐมภูมิ

- การถ่ายโอนสถานีนโยบายมิใช่คำตอบสุดท้ายของการกระจายอำนาจ
- บทบาท อปท. ด้านสุขภาพในส่วนที่มีใช้การจัดการบริการ (การจัดการปัจจัยเสี่ยง ด้านสุขภาพ-การสร้างเสริมสุขภาพ)

ระบบบริการปฐมภูมิ

- กลไก กระบวนการทางนโยบาย และ โอกาสทางนโยบายใหม่ เพื่อผลักดันระบบบริการปฐมภูมิ
 - ความสัมพันธ์ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและกลไกใหม่ๆ เช่น สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ฯลฯ
 - กลไกสมาชิกสุขภาพในการผลักดันแผนทศวรรษพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ
 - โรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพประจำตำบลและโอกาสในการผลักดันนโยบายฯ